

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาววัลลภศรี บัวกล้า

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ อมรา โกไสยกานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญเรือง เจริญศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแบ่งหัวข้อการเปรียบเทียบตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดโคโซ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามและประเมินผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันฯ ที่ใช้ปฏิบัติอยู่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการควบคุมภายใน อัน ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามและประเมินผล พบว่ามีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันดังต่อไปนี้

สภาพแวดล้อมของการควบคุมทั้งแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันฯ มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ สถาบันฯ มีการส่งเสริมให้เกิดความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณขึ้น โดยมีการจัดทำคู่มือพนักงาน ขาดเพียงแต่การจัดอบรมชี้แจงเรื่องความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ นอกจากนี้ สถาบันฯ มีการจัดโครงสร้างองค์กร ไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน

อีกทั้งมีการพิจารณาโครงสร้างผลตอบแทนและสวัสดิการอย่างสม่ำเสมอ และมีการประเมินผลการทำงานของพนักงานโดยอิงจากคู่มือพนักงานด้วย นอกจากนี้ สถาบันฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในขึ้นเพื่อจัดทำระบบการควบคุมภายในที่มีความเป็นมาตรฐานให้กับสถาบันฯ

การประเมินความเสี่ยงทั้งแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันฯ มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ สถาบันฯ มีการวางแผนเป้าหมายระดับกิจการ จากนั้นได้กำหนดเป้าหมายระดับกิจกรรม และได้เผยแพร่ให้บุคลากรได้ทราบ นอกจากนี้ สถาบันฯ มีการพิจารณาถึงความเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อสถาบันฯ สามารถบริหารความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม สถาบันฯ ยังขาดการวางแผนอัตรากำลังที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจสอบภายใน

กิจกรรมการควบคุมทั้งแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันฯ มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ แต่ละหน่วยงานในสถาบันฯ มีจัดทำแผนการดำเนินงานพร้อมทั้งตัวชี้วัดของแต่ละแผนเทียบกับงบประมาณของหน่วยงาน และมีการสอบทานแผน โดยผู้บริหารระดับกลางและระดับสูงก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ ขาดเพียงแต่การเปรียบเทียบแผนงานของสถาบันฯ กับแผนของกลุ่มแข่งขัน นอกจากนี้ สถาบันฯ มีการควบคุมแผนโดยการใช้ขั้นตอนเริ่มจากการอนุมัติ การกระทบยอดทางบัญชี บันทึกลงในบัตรทะเบียนพัสดุ และการให้สิทธิ์การใช้ข้อมูลแก่พนักงานแต่ละตำแหน่ง

สารสนเทศและการสื่อสารทั้งแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันฯ มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ สถาบันฯ มีการบริหารระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การเก็บข้อมูลสารสนเทศจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและภายใน และถูกจัดเก็บไว้ในระบบการจัดการความรู้บนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ในส่วนของการสื่อสาร สถาบันฯ มีการตั้งกล่องรับความคิดเห็นเพื่อให้ผู้บริหารสามารถรับข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจากพนักงานทุกระดับได้โดยตรง และยังมี การใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือหลักในการเผยแพร่สารสนเทศในสถาบันฯ

การติดตามและประเมินผลทั้งแนวคิดโคโซและระบบการควบคุมภายในของสถาบันฯ มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ผู้บริหารของสถาบันฯ ได้ติดตามความคืบหน้าของผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอผ่านรายงานผลการปฏิบัติงาน ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้จัดให้มีการตรวจสอบภายใน ประกอบด้วยพนักงานจากฝ่ายตรวจสอบภายในที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน แต่การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในแต่ละครั้งจะมีผลกระทบกับการปฏิบัติงานประจำวัน

Independent Study Title A Comparative Study Between COSO Concept and Internal Control System Used by the Energy Research and Development Institute, Chiang Mai University

Author Miss Wallapak Buaklum

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Amara Kosaiyakanont

Advisor

Assistant Professor Boonruang Chareonsri

Co-advisor

Abstract

The purpose of this independent study is to compare the concepts between COSO's internal control and internal control system used by the Energy Research and Development Institute, Chiang Mai University (ERDI). The method used in this study is dividing comparative topics according to COSO's concepts consisting of the following items: control environment, risk assessment, control activities, information and communication, and monitoring and evaluation.

As a result, most of the internal control system used by the Energy Research and Development Institute, Chiang Mai University is similar to COSO's concepts but it had some of details are different.

First, both COSO's and ERDI's control environment are mainly the same. ERDI fosters the atmosphere of honesty and code of conduct via staff guidebook, reviews staff performance appraisal based on the guidebook, only lack of the honesty and code of conduct module session. The institute, moreover, has clearly defined the organizational structure and revised the compensation and

benefit structure. The institute, finally, set the internal control committee to standardize the internal control system.

Second, both COSO's and ERDI's risk assessment are mainly the same. ERDI clearly set mission and vision, then deployed to action plans informed to all staff. The institute, moreover, has assessed risks of both internal and external environments in order to manage incoming changes. However, the institute has lacked of workforce planning especially for internal control.

Third, both COSO's and ERDI's control activities are mainly the same. Each department set action plans and key performance indicators which come up with budget planning. Then, managerial committee revised the plans prior approvals for implementation. The institute also has the plan control process via reconciliation, asset card, and data access authorization. However, the institute has lacked of plan benchmarking with other institutes.

Forth, both COSO's and ERDI's information and communication are the same. ERDI collects information on computer servers and distributes via knowledge management system. As for the communication, the institute openly gets suggestions from staff via dashboard on computer network and opened-door suggestion box.

Last, both COSO's and ERDI's monitoring and evaluation are mainly the same. The managerial team keep monitoring the institute's performance via monthly report. The institute, moreover, empowers the internal control committee to evaluate the entire organizational performance even though the evaluation might take effect to daily management and routine work.